

I forbindelse med oppføring av nytt regjeringskvarтал, har Statsbygg tildelt Veidekke kontrakt for forberedende arbeider. Utgraving av kjeller vil medføre behov for uttransport av **200 000 tonn alunskifer**, over en toårsperiode med oppstart i første kvartal 2021. Disse massene må deponeres forsvarlig, og NOAH sitt deponi på Langøya utenfor Holmestrand er foretrukket destinasjon. Alternativt kan alunskiferen deponeres på Sirkulas anlegg på Heggvin utenfor Hamar. Det er dermed tre alternativer for uttransport av alunskifer: **1) på sjø til Langøya, 2) på vei til Langøya, eller 3) på vei til Heggvin.**

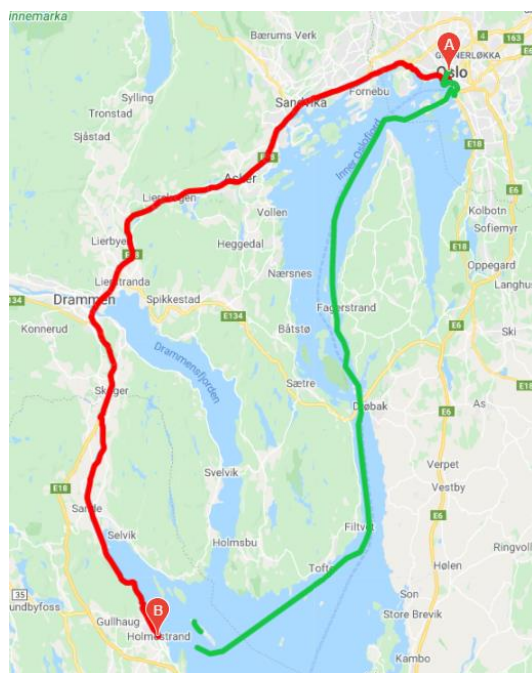
Kystverkets kalkulator for godsoverføring viser følgende **reduksjon av CO₂-utslipp og eksterne kostnader** som påløper samfunnet, ved bruk av sjø i stedet for vei til Langøya:

▼ **85%**

CO₂-utslipp
(280 tonn vs 1838 tonn)

▼ **89%**

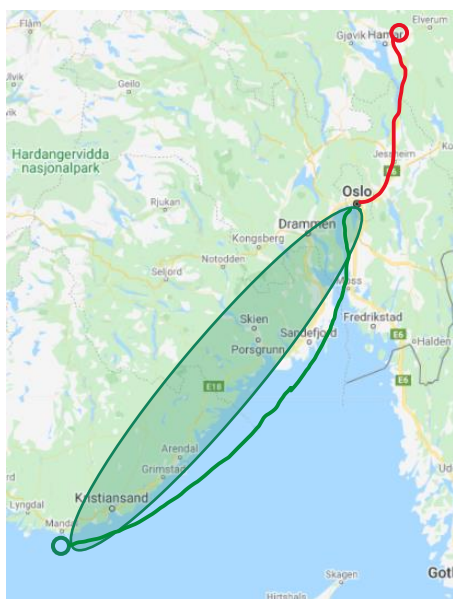
Eksterne kostnader
(0,8 MNOK vs 7,2 MNOK)

Sammenliknet med veitransport til Heggvin er reduksjonen av CO₂-utslipp og kostnader ved å ta sjøveien til Langøya enda større, henholdsvis **92% og 90%**.

Disse massene kan komme til å gå på vei, og dermed med høyere utslipp og kostnader, dersom regler, vilje og/eller saksbehandling ikke gjør mellomagring i Oslo havn mulig. Den industrielle infrastrukturen, altså mulighet for mellomagring og utskipning, er ikke på plass – og Veidekke måtte søkt om prosjektspesifikk byggetillatelse i Oslo Havn for å gjøre transporten på sjø. Risikoen ved å prise inn sjøtransport blir dermed for stor, ettersom behandlingstiden for denne søknaden ville tatt over ett år. Det er for sent, uansett utfall.

Betydningen av deponimuligheter langs kysten

Nytt Regjeringskvarтал står bare for en liten del av alunskiferen som skal tas ut i forbindelse med byggearbeid og utbedring av infrastruktur i Oslo i årene som kommer. Statens strålevern estimerer at uttaket frem mot 2035 vil være på **4 150 000 tonn**. Om alt dette transporteres ut på vei, eksempelvis til Heggvin (133 km), betyr dette ca 300 000* lastebilurer – **en ca hvert 12 minutt i 15 år*** - og ca **70 000 tonn CO₂-utslipp**.

Kystverkets kalkulator viser at et deponi langs kysten på sørøst-landet, og mulighet for utskipning fra Oslo, vil redusere CO₂-utslippene med **minst 49 tusen tonn CO₂**, og de eksterne samfunnskostandene med **minst 135 millioner kroner.**** Dette betyr følgende konservative potensiale for besparelser mot 2035:

▼ **71%**

CO₂-utslipp
(20 ktonn vs 69 ktonn)

▼ **83%**

Eksterne kostnader
(27 MNOK vs 161 MNOK)

* Teller både tur og retur, og antar uttransport 12 timer i løpet av et døgn

**Med utgangspunkt i Mandal (335 km på sjø) som mottaksdestinasjon. Deponier nærmere Oslo vil redusere utslipp og kostnader ytterligere.

Hva skal til for å lykkes med godsoverføringen?

Det er flere elementer som må på plass for å realisere godsoverføring. I mange tilfeller er myndighetene den største barrieren, da det ikke legges til rette for industrivirksomhet i nær tilknytning til logistikkjedene. I tillegg er det behov for bedre beregningsverktøy for å kvantifisere effektene av godsoverføringen, fundert på Environmental Product Declarations (EPD).